

Sygn. akt IV KK 475/21

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie **G. T.**

skazanego za przestępstwa z art. 284 § 2 k.k.; art. 271 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 22 listopada 2021 r.,
wniosku obrońcy skazanego w przedmiocie wstrzymania wykonania
prawomocnego

wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 2 kwietnia 2021 r., sygn. akt IV Ka (...),
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 3 kwietnia 2019 r., sygn. akt II
K (...),

p o s t a n o w i ł :
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w K. wyrokiem z dnia 3 kwietnia 2019 roku, sygn.akt II K (...), uznał oskarżonego G. T. za winnego popełnienia: czterech przestępstw z art. 284 § 2 k.k. stanowiących ciąg przestępstw w rozumieniu art. 91 § 1 k.k. za który wymierzył mu karę 160 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 zł.. oraz przestępstwa z art. 271 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za które wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Nadto Sąd orzekł wobec oskarżonego łącznie środek karny zakazu zajmowania stanowiska w postaci pełnienia funkcji syndyka na okres czterech lat.

Wyrok ten (który także dotyczył współoskarżonej w tym procesie J. F.) zaskarżyli obrońcy obojga oskarżonego, Obrońca oskarżonego G. T. zarzucił temu

orzeczeniu obrazę takich przepisów postępowania, mającą wpływ na jego treść, jak art. 4 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. art. 167 § 1 k.p.k., art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz stanowiący jej następstwo błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku.

Sąd Okręgowy w K. po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych, zmienił zaskarżony wyrok w stosunku do G. T., w ten sposób, że na mocy art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej wobec niego kary pozbawienia wolności na okres próby wynoszący dwa lat. W pozostałej części utrzymał w mocy zaskarżony wyrok i zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie apelacyjne.

Ten wyrok Sądu Okręgowego w K. został zaskarżony kasacją przez obrońcę G. T..

Obrońca w kasacji zarzucił następujące uchybienia:

1. art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. polegające na nienależytej obsadzie Sądu Okręgowego w K. w związku udziałem SSO P. K. powołanego na Sędziego Sądu Okręgowego w K. na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, albowiem zgodnie z uchwałą składu połączonych Izb Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych – zasada prawna z dnia 23 stycznia 2020 r. BSA I-4110-1/20 – powołanie Sędziego P. K. na urząd Sędziego Sądu Okręgowego w K. na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw nastąpiło w okolicznościach, które prowadzą do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP , art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust.1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, a także
2. po dniu 30 września 2020 r. Sędzia P. K. nie był delegowanym do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Okręgowym w K. wobec pierwotnej delegacji obowiązującej w okresie od 1 października 2019 r. do 30 września 2020 r., a w konsekwencji obsada Sądu Okręgowego w K. była nienależyta w szczególności w toku rozprawy w dniu 23 listopada 2020 r.;

3. art. 439 § 1 pkt 1 polegające na tym, że w wydaniu orzeczenia brała udział osoba nieuprawniona, a to SSO P. K., albowiem po dniu 30 września 2020 r. nie był delegowany do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Okręgowym w K. wobec pierwotnej delegacji obowiązującej w okresie od 1 października 2019 r. do 30 września 2020 r., w szczególności w toku rozprawy w dniu 23 listopada 2020 r., a także zgodnie z przywołaną powyżej uchwałą składu połączonych Izb- powołanie sędziego Sądu Okręgowego w K. na wniosek KRS (..) nastąpiło w okolicznościach, które prowadzą do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

Obróńca wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie G. T. wobec oczywiście niesłusznego skazania, ewentualnie o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Jednocześnie obrońca wniósł o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczonej w stosunku do G. T. „albowiem wykonanie orzeczeń pociąga za sobą wyjątkowo dolegliwe i nieodwracalne skutki związane z pozbawieniem możliwości działalności G. T. jako uprawnionego do reprezentacji spółek prawa handlowego”(wskazując te spółki , a także orzeczenia Sądów, które – według obrońcy – wniosek ten czynią uprawnionym).Nadto obrońca, który po wniesieniu kasacji skierował do Sądu Najwyższego w tym samym przedmiocie pisma z dnia:17 września 2021 r., 27 września 2021 r., 19 października 2021r. na uzasadnienie swoich zarzutów i wniosków dołączył do kasacji bardzo liczne kserokopie przeróżnych dokumentów, w tym również odpis orzeczenia Sądu o wysokości ciążących na nim zobowiązaniach alimentacyjnych wobec czwórki dzieci oraz oświadczenie Sędziów Sądu Okręgowego o odmowie rozpoznawania spraw w sprawach w składach z udziałem Sędziów, których kandydatury zostały przedstawione przez „nową KRS”, które w dniu 2 kwietnia 2021 r. podpisał także SSO J. K., „będący w składzie Sądu Okręgowego w K. w dniu 2 kwietnia 2021 r.”, który to Sędzia w dniu 13 października 2021 r. przesłał do Sądu Najwyższego wydane przez siebie zarządzenie w związku z skierowanym do niego przez

skazanego wnioskiem z dnia 23 września 2021 r. „o złożenie oświadczenia do Krajowego Rejestru Karnego o wydanie wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 2 kwietnia 2021 r. do sygn. akt IV Ka (...) z naruszeniem prawa”. Nadto obrońca dołączył także niepotwierdzoną za zgodność kserokopię delegacji z dnia 7 sierpnia 2021 r. mocą której Minister Sprawiedliwości na podstawie art. 77 § 1 pkt 1 Prawo o ustroju sądów powszechnych delegował Sędziego P. K. do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Okręgowym w K. od dnia 1 października 2020 r. na czas nieokreślony.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 532 § 1 k.p.k., w razie wniesienia kasacji Sąd Najwyższy może wstrzymać wykonanie zaskarżonego orzeczenia, jak i innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od rozstrzygnięcia kasacji. Norma ta nie wskazuje wprawdzie przesłanek, od spełnienia których zależy wstrzymanie wykonalności zaskarżonego orzeczenia, to niewątpliwie winna ona mieć zastosowanie do sytuacji wyjątkowych, uzasadnionych szczególnymi i jednoznacznymi w swej wymowie okolicznościami (zob. postanowienia Sadu Najwyższego z: dnia 18 listopada 2003 r., IV K.K. 347/03, OSNwSK 2003, poz. 2465; z dnia 22 lutego 2007 r. WO 4/07, OSNwSK 2007, poz. 493). Wprowadza bowiem wyjątek od zasady niezwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń, wynikającej z art. 9 k.k.w., zaś prawomocne wyroki korzystają z domniemania ich prawidłowości (*res iudicata pro veritate accipitur*). Samo wniesienie kasacji nie ma więc *ex lege* wpływu na wykonanie zaskarżonego nią prawomocnego rozstrzygnięcia. Nie stanowi zatem ani dostatecznej podstawy do wstrzymania wykonania prawomocnych wyroków, ani nie wzrusza prawomocności zaskarżonego orzeczenia. Zauważyć też należy, czego zdaje się nie dostrzegać autor wniosku – że powodem wstrzymania wykonania prawomocnego orzeczenia w trybie art. 532 § 1 k.p.k. nie może być tylko (mniejsza, czy większa) dolegliwość dla skazanego związana z koniecznością odbywania kary, czy, tym bardziej - jak w ocenianym przypadku – stosowaniem środków karnych w postaci zakazu zajmowania stanowiska w postaci pełnienia funkcji syndyka. Rację mają komentatorzy, którzy stwierdzają, że „istotą umiejscowienia tej instytucji w postępowaniu kasacyjnym jest to, aby Sąd Najwyższy miał możliwość uruchomienia instytucji wstrzymania wykonania

prawomocnego orzeczenia wtedy, gdy chociażby pobieżna analiza zarzutów kasacji wskazuje, że prawomocne orzeczenie dotknięte jest tak poważnym uchybieniem, iż wykonywanie kary może prowadzić do wyjątkowo dolegliwych lub wręcz nieodwracalnych skutków dla skazanego” (zob. T. Grzegorzczak, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, 2008, s. 1117-1118; J. Matras, {w:} Kodeks postępowania karnego. Komentarz pod redakcją K. Dudek, wydanie 2, s. 1193).

Dokonując tego rodzaju , tak w istocie limitowanej przedmiotem niniejszego postępowania, oceny (która żadną miarą nie determinuje, ani jakkolwiek określa tą ostateczną, możliwą do przeprowadzenia dopiero po merytorycznym rozpoznaniu przedmiotowej skargi) i czyniąc to w kontekście podniesionych przez skarżącego okoliczności, nie można podzielić jego przekonania o tym, że z tego rodzaju (wspomnianej) sytuacją, która uzasadniałaby przerwanie wstrzymania wykonania prawomocnego wyroku mamy do czynienia *in concreto*.

Tego rodzaju konkluzję uprawniają następujące zaszłości.

Po pierwsze – z dołączonej przez obrońcę skazanego wydanej przez Ministra Sprawiedliwości kserokopii delegacji SSO P. K. do orzekania w Sądzie Okręgowym w K. wynika, że obejmowała ona okres „od 1 października 2020 r. na czas nieokreślony” (k.76,78 akt SN) , tak więc i dzień rozprawy, która odbyła się 23 listopada 2020 r..

Po drugie – kwestie objęte treścią pierwszego zarzutu kasacji i sprawdzenie tego, czy rzeczywiście powołanie Sędziego P. K. na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa (niezależnie od konieczności oceny i uwzględnienia innych uwarunkowań prawnych mających znaczenie dla oceny tego zarzutu, których precyzowanie w tym miejscu jest zbędne) wymagają analizy i rozważenia zasadności tych okoliczności, które – tak licznie – przywołał skarżący. Zakres i charakter tej oceny przekracza ramy niniejszego postępowania. W oparciu o to co przedstawił obrońca - nie można tych kluczowych dla oceny kasacji okoliczności obecnie interpretować aż tak jednoznacznie i w oparciu o nie nieomal potwierdzić słuszność jej zarzutów, co dopiero wystarczało by do uznania zasadności przedmiotowego wniosku. Tym bardziej, gdy się zważy na to, iż w postępowaniu toczącym się przez Sądem Okręgowym po dacie wydania przywoływanej przez skarżącego Uchwały Składu Połączonych Izb Sądu Najwyższego, to jest 23

stycznia 2020 r. (zaskarżony kasacją wyrok wydano w dniu 2 kwietnia 2021 r.) ani skazany, ani jego obrońca nie podnosili kwestii prawidłowości powołania Sędziego P. K. na stanowisko Sędziego Sądu Okręgowego i udziału w tych czynnościach – obecnie funkcjonującej – KRS. Nie dostrzegali wówczas wadliwości tego powołania, co z pewnością - samo w sobie – jakkolwiek jest bez znaczenia dla oceny zasadności skargi, to jest godne zauważenia w kontekście owych wspomnianych wymogów zastosowania przewidzianej w art. 532 k.p.k. instytucji, widzianych jako „szczególne i jednoznaczne w swojej wymowie”. Skazany wówczas składał wprawdzie wnioski o wyłączenie tego Sędziego, ale z innych powodów (związanych z służbowymi relacjami tego Sędziego z byłą żoną skazanego, pozostającą z nim samym w ostrym konflikcie). Co więcej, skazany wskazując na „ujawnienie listy przez SSN Kamila Zaradkiewicza sędziów powołanych na stanowisko sędziego po raz pierwszy przez Radę Państwa PRL na podstawie przepisów obowiązujących przed 29 grudnia 1989 r.” domagał się wyłączenia od udziału w sprawie przewodniczącej składu orzekającego SSO E. J. i zawieszenia postępowania do czasu rozstrzygnięcia tej kwestii przez Trybunał Konstytucyjny (k.642-648), skarżąc następnie postanowienie o nieuwzględnieniu tego jego wniosku w przedmiocie zawieszenia postępowania. Dowodzi to zaś tego, że w ogóle oceniał wówczas prawidłowość orzekającego w jego sprawie składu sądującego sędziów i wprawdzie podejmował próby jego innego ukształtowania, ale już bez wykorzystania tych kwestii, które podniesiono w kasacji.

Po trzecie - wyrażone przez obrońcę stanowisko (będące wyłącznym uasadnieniem przedmiotowego wniosku) nie uwzględnia treści pkt. 3 Uchwały Składu Połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. w którym stwierdzono, że: ”Wykładnia art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz art. 379 pkt 4 k.p.c. przyjęta w pkt 1 i 2 niniejszej uchwały nie ma zastosowania do orzeczeń wydanych przez sądy przed dniem jej podjęcia oraz do orzeczeń, które zostaną wydane w toczących się w tym dniu postępowaniach na podstawie Kodeksu postępowania karnego przed danym składem sądu”. A tak było przecież w niniejszej sprawie.

W tej sytuacji, mając na względzie to, że zastosowanie przepisu art. 532 § 1 k.p.k. może nastąpić tylko wówczas, gdy owa zasadność zarzutów kasacji jawi się jako nieomal pewna, co dopiero może uzasadniać odstępstwo od nakazu

bezzwłocznego wykonania prawomocnego orzeczenia – nie przesądzając – końcowej oceny zasadności kasacji obrońcy skazanego (w tym także i jej dopuszczalności) – stwierdzić należy, iż tego rodzaju zaszłość nie wystąpiła. Według obecnej oceny – dokonanej w wymiarze determinowanym potrzebą niniejszego postępowania - prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji nie jest na tyle jednoznacznie wysokie, by to stanowiło wystarczającą podstawę do zastosowania przywołanej regulacji.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.